

Redaktör: Rolf Hansson, rolf.hansson@di.se, tel 08-573 651 22

Frihandel är inte ett enkelt budskap att sälja in till den amerikanska allmänheten när arbetslösheten har nått över 10 procent och en snabb återhämtning i ekonomin syns alltmer avlägsen.

Men för **Jeff Immelt**, vd för General Electric, ett av världens största bolag, är det just exporten som ska rädda den amerikanska ekonomin när konsumtionen viker.

I en intervju med DI säger han också att Europa har en enorm fördel framför USA när det gäller förnybar energi.

AV MIKAEL TÖRNWALL (TEXT)

mikael.tornwall@di.se, 1 203 434 50 68

”USA på efterkälken”

Jeff Immelt, vd för GE, kräver tydliga politiska beslut på miljöområdet

NEW YORK

■ General Electric, GE, brukar ses som en av de viktigaste mätarna på amerikansk ekonomi. Jättekonglomeratet har en årlig omsättning på motsvarande omkring 700 miljarder kronor. Börsvärdet är 1 170 miljarder kronor, vilket är mer än Sveriges fem största börsbolag tillsammans.

GE är verksamt över hela världen och i en mängd olika industrier, från medier till finans och energi. I den senaste kvartalsrapporten redovisade GE en nästan halverad vinst, men aktiemarknaden köpte ändå budskapet om att företaget ser en vändning.

Concernehjefen Jeff Immelt ger en försiktigt optimistisk bild av framtiden.

”För ett år sedan hade vi en finansiell kris som ledde till en recession. Den finansiella krisen är nu i stort sett över. Krediter flödar igen och det känns bra, för utan en fungerande finansmarknad blir det ingen återhämtning”, säger han.

Svarar med export

Jeff Immelt konstaterar att länder som Indien och Kina har fortsatt att expandera under hela krisen. Den stora frågan nu är hur USA ska komma tillbaka till tillväxt. Det tidigare receptet med ett stort handelsunderskott och en enorm, lånefinansierad privat konsumtion är helt enkelt inte hållbart, enligt Jeff Immelt.

”Utmaningen är att vi har ett läge med hög arbetslöshet och där människor måste spara mer och betala av sina skulder. Så hur kan vi skapa tillväxt i det läget?”

Jeff Immelt tror att de amerikanska konsumenterna måste förändra sitt beteende. Det skapar, milt uttryckt, utmaningar i en ekonomi som till två tredjedelar har varit beroende av just privat konsumtion.

Immelts svar är mer export. Jeff Immelt har gjort sig känd som en varm anhängare av frihandel, och för det kommer han att få handelspriset, Lucia Trade Award, av Svensk-amerikanska handelskammaren i New York nästa månad.

Ohållbart underskott

Jeff Immelt anser att USA hittills har gjort ett uselt jobb som exportland. Det är något som bekräftas av statistiken för handelsbalansen.

Mellan år 2000 och 2008 var handelsunderskottet i snitt 571 miljarder dollar, drygt 3 900 miljarder kronor, per år.

”7 procent av vår BNP kommer från export. Du kan jämföra det med 40 procent i Tyskland. Med en minskad betydelse för privat konsumtion måste export vara en del av framtiden. Min förhoppning är att vi blir ett mer exportorienterat land. De underskott som vi har i dag är helt enkelt inte hållbara”, säger Immelt.

Han menar att ett första steg måste vara en tro på frihandel.

”Det är lika självklart som att det kommer dag efter natt”, säger Jeff Immelt.

Har Obamas öra

Kanske inte riktigt så, för i spåren av en 10-procentig arbetslöshet har kraven på protektionism ökat i USA. Obamaadministrationens strafffullar på kinesiska bildäck anses vara en direkt eftergift till de fackföreningar som hjälpte Obama att vinna presidentvalet förra året.

Jeff Immelt är en av de företagsledare som regelbundet ger råd till Obama. Han medger att det inte är lätt för politikerna i Washington att sälja in frihandel till väljare som ser jobben försvinna till Mexiko eller Kina.

”Han har en massa grupper han måste lyssna till. Jag försöker få honom att förstå att USA måste ta ledningen i frihandelsfrågan och att vi måste stödja Doharundan och andra handelsavtal”, säger han.

Hans bästa argument är hur GE fungerar.

”GE är ett globalt företag och troligen landets största exportföretag. Vad vi försöker förklara är att det skapar jobb i USA och det skapar den typ av jobb vi vill ha. För varje jobb vi skapar på GE så skapas fem andra hos underleverantörerna.”

Tror på utsläppsrätter

Utrikespolitiskt är frihandelsfrågan känslig. USA och Kina är mitt uppe i ett mini-handelskrig, som med all säkerhet kommer att tas upp under Obamas pågående resa i Asien. Han träffar de kinesiska ledarna i början på denna vecka.

”Kina och USA borde vara i partnerskap. Jag tror att det kommer att bli så”, säger Jeff Immelt.

”Utmaningen är att vi har ett läge med hög arbetslöshet och där människor måste spara mer och betala av sina skulder. Så hur kan vi skapa tillväxt i det läget?”

JEFF IMMELT, VD OCH KONCERNCHEF FÖR GENERAL ELECTRIC

Den andra stora fråga där GE försöker få med sig politikerna är på miljöområdet. Den här gången har Jeff Immelt presidenten med sig, men möter ett kompakt motstånd både från Republikanerna och från många demokrater på högerkanten.

Jeff Immelt är en varm anhängare av handel med utsläppsrätter, något som en stor del av det amerikanska näringslivet motsätter sig bestämt.

”Vi tror på vetenskapsmännen som varnar för växthuseffekten. Vi tror på den fria marknaden. Om handeln med utsläppsrätter görs rätt uppmuntrar det innovation som kan skapa jobb och långsiktigt tillväxt”, säger Jeff Immelt.

”För oss handlar det om när, och inte om det sätts ett pris på koldioxid.”

Kontroversiell satsning

För GE är det till stor del ett affärsbeslut. Konceptet Ecomagination bygger på att GE försöker bli världsledande inom miljövänlig energi. Så här långt har satsningen lyckats. USA har legat långt efter europeiska företag inom till exempel vindkraft, men GE har nu passerat danska Vestas som den största vindkraftsleverantören i USA.

Men GE:s satsning är långtifrån okontroversiell. När Jeff Immelt talar om miljövänlig

teknik nämner han också effektiva gasturbiner. Låt vara att det är mer miljövänligt än kolkraft, men fortfarande ett fossilt bränsle. Och i konceptet Ecomagination finns både kärnkraft och så kallad ren kol, en teknik som fortfarande bara finns som koncept men som i teorin ska vara helt utan koldioxidutsläpp.

”Jag tror inte att vi kan lösa klimatfrågan utan att använda mer kärnkraft. Jag skulle gärna se att vi börjar planera nya kärnkraftverk i USA”, säger Jeff Immelt.

Med kärnkraft med i bilden ser han däremot inga tekniska hinder för att klimatfrågan ska kunna hanteras. I första hand är problemet politiskt.

”Vi har produkterna för att reducera utsläppen. Nu handlar det om politiska beslut. Finns det pris på utsläpp, finns det en tidtabell för hur utsläppen ska minskas?”

Europa ligger före

Enligt Jeff Immelt är bristen på politiska initiativ i USA ett stort problem också för den inhemska industrin. USA ligger än så länge långt efter både Europa och Asien när det gäller förnybar energi och miljöteknik.

”För att vi ska kunna ta ledningen inom miljöteknik måste vi ha både innovation och rätt politiska beslut. Faktum är att Europa har både bra teknologi och stöd av politikerna.

”Jag är säker på att GE kan ta ledningen men inte att USA gör det.” □

Di FAKTA

Jeff Immelt

■ **Titel:** Vd och koncernchef för konglomeratet GE. Han efterträdde den legendariske GE-chefen Jack Welch år 2001.

■ **Aktuell:** Årets vinnare av Lucia Trade Award som delas ut av Svensk-amerikanska handelskammaren i New York.

■ **Ålder:** 53 år.

■ **Familj:** Fru Andrea och ett barn.

■ **Utbildning:** Examen i matematik från Dartmouth College, MBA från Harvard Business School.

■ **Övrigt:** Är en av de företagsledare som fungerar som rådgivare till president Barack Obama.

GODA RÅD. Jeff Immelt är inte bara koncernchef för General Electric, med en årlig omsättning på motsvarande cirka 700 miljarder kronor, utan också rådgivare åt president Barack Obama.

FOTO: JANERIK HENRIKSSON